

per jaar gaven) afnam en het aantal begunstigers sterk toenam; daarop wijst ook het feit, dat het gemiddeld contributie-bedrag van 1886 op 1887 daalde van f 4.— tot f 2.50. Een niet onbelangrijke daling in één jaar tijds. De oorzaken laten zich vermoeden: enerzijds is door de Doleantie ook de „kleine man” zich zijn verplichtingen duidelijker bewust geworden; anderzijds vroeg het stichten en onderhouden van de nieuwe Ned. Gereformeerde kerken zo grote offers, dat de contributies voor de V.U. klein moesten zijn. Maar dat de liefde niet klein was, bewijst een nieuwigheid van die jaren: de bloei der dusgenaamde halve-stuivers-verenigingen. Rotterdam had hier het voorbeeld gegeven. De halve stuiver (in de volksmond nog vaak plak of vierduitstuk genoemd) was een muntstuk, dat minder voorkwam dan de cent of het dubbeltje. Als men die plakken, die men zo nu en dan ontving, eens voor de V.U. reserveerde? Een stuiver was misschien wat veel, maar zo’n halve stuiver? — De actie sloeg in: Maassluis, Den Haag, Haarlem, Kollum, Groningen, Hilversum, Dordt en Amsterdam volgden spoedig het Rotterdamse voorbeeld. De opbrengst, in het eerste jaar reeds twaalfhonderd gulden, werd speciaal voor het hospitium bestemd. Belangrijker dan het bedrag is de vindingrijke liefde, die uit deze actie bleek; zoals die vele jaren later spreken zou uit de busjes-actie.

Bij de getallen, hoe leerzaam ook, kunnen we niet blijven staan. Belangrijker zijn de mensen. Op dat punt is de Doleantie een bittere gebeurtenis voor de V.U. geweest.

Aan de top van de organisatie moest de V.U. vier mensen missen: de directeur-secretaris J. C. Fabius, de directeur G. H. L. Baron van Boetzelaer, de curator Ds J. W. Felix en de hoogleraar en mede-oprichter Dr Ph. J. Hoedemaker. Het betreft hier mannen, die van de aanvang af met grote liefde de zaak ener Gereformeerde universiteit hadden voorgestaan en gediend en die in het bewogen jaar 1886 bij het vaandel waren gebleven, ook in 1887 nog in functie bleven, maar in 1888 bedankten.

De directeur-secretaris Fabius had in de moeilijke jaren '86 en '87 de V.U. met volle overtuiging gediend, maar hij stelde zich niet meer herkiesbaar. Zijn drukke werkzaamheden — hij was onder meer lid van de 2e Kamer — werden als reden voor zijn heengaan genoemd, maar openlijk sprak men uit, dat zijn sympathie voor de V.U. niet meer dezelfde was als voorheen.

Baron van Boetzelaer was directeur sinds de oprichting. In 1886